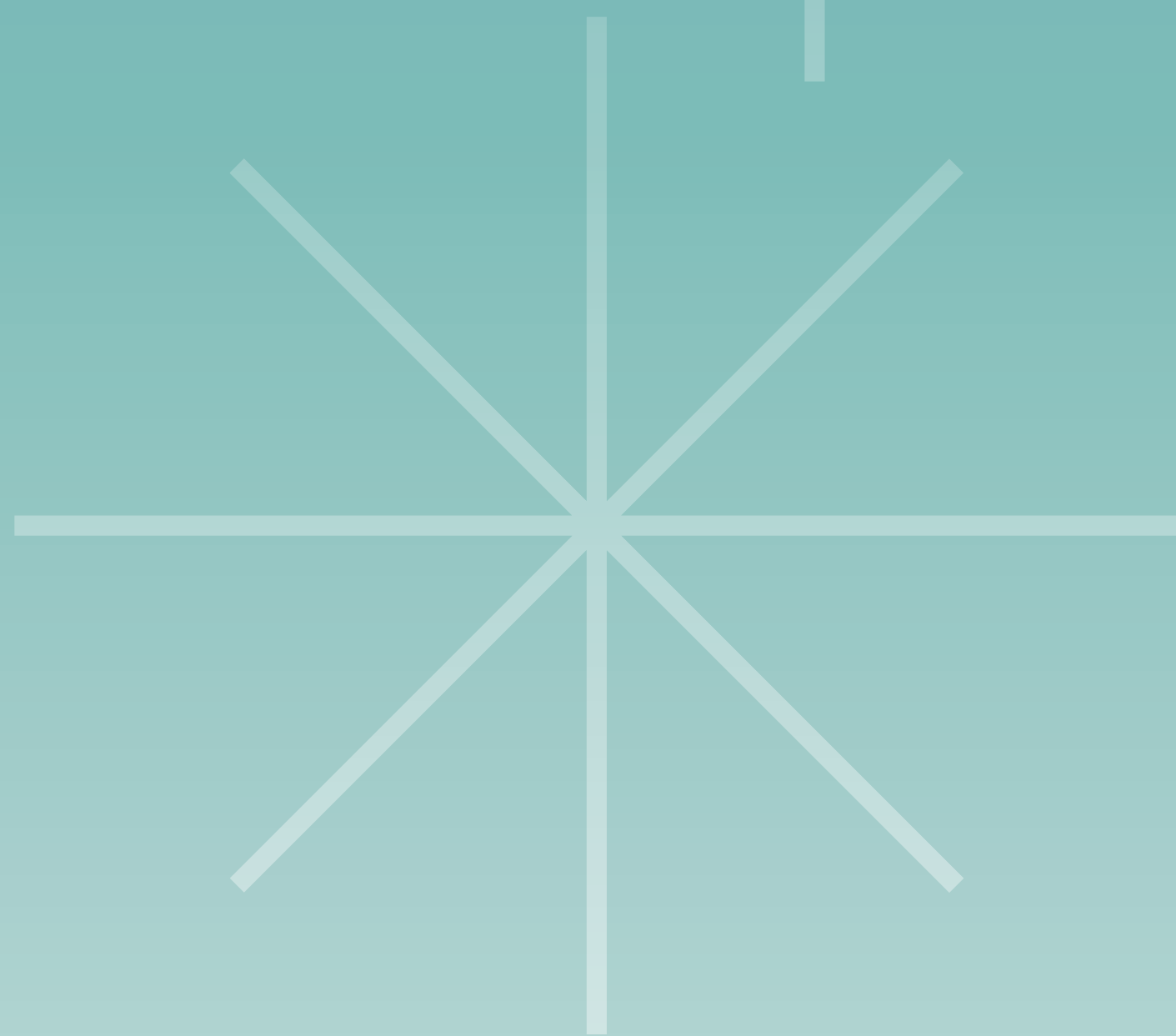

the climate we speak

Zaangażowanie osób
starszych w komunikację
klimatyczną

Wskazówki dla
Społeczności Praktyków

strona 4	1) Wstęp
strona 5	2) (Uczące się) Społeczności Praktyków
strona 7	3) Realizacja Uczących się Społeczności Praktyków
strona 12	4) Nauka polega na...: Tworzenie „momentów Aha” w formatach wymiany i webinarach
strona 15	5) Przykłady i doświadczenia partnerów <i>The Climate We Speak</i>
strona 18	Załącznik: Dokumentacja i refleksje

Projekt „The Climate We Speak” („Klimat, o którym mówimy”) koncentruje się na promowaniu konstruktywnej i empatycznej komunikacji na temat zmian klimatu i zrównoważonego rozwoju wśród osób starszych i osób aktywnych w dziedzinie edukacji dorosłych. Dzięki naszemu projektowi my – organizacje partnerskie w Polsce, Portugalii, Belgii i Austrii – chcemy pomóc przełamać ciszę klimatyczną i wspierać osoby starsze w korzystaniu z ich prawa do udziału w dyskursie publicznym, w tym na temat klimatu i zrównoważonego rozwoju oraz w kształtowaniu narracji odzwierciedlających ich rzeczywistość.

Dlaczego komunikacja klimatyczna z osobami starszymi jest ważna?

Jak wiemy z badań, ludzie mają tendencję do przyswajania i zmieniania rzeczy (bardziej), gdy pochodzą one od ludzi wokół nich. Naukowcy odkryli, że może wystąpić tak zwany efekt społecznego proklimatycznego sprzężenia zwrotnego. Po rozmowie z zaufaną osobą istnieje większe prawdopodobieństwo zmiany początkowych przekonań i opinii. Dlatego nigdy nie należy lekceważyć tego, jak duży wpływ na ludzi ma to, co ludzie wokół nich myślą, mówią i robią. Codzienna komunikacja jest częścią zmian społecznych. Ponadto eksperci z Climate Outreach podkreślają, że ochrona klimatu może działać tylko wtedy, gdy każda grupa społeczna opracuje własną wersję ochrony klimatu.

(1) <https://climateoutreach.org>

Dlaczego zwracamy się do edukatorów osób dorosłych?

Edukatorzy dorosłych bardzo często działają jako „osoby zaufania” dla osób starszych, z którymi pracują. Głęboko wierzymy w znaczenie wzmocnienia ich zdolności do proaktywnego zajmowania się kwestiami klimatu i zrównoważonego rozwoju w codziennych rozmowach z osobami starszymi. Ważne jest, aby edukatorzy dorosłych angażowali się we wzajemne uczenie się i dialog z osobami starszymi, rozumiejąc ich wiedzę, obawy oraz perspektywy.

Jak zamierzamy wzmocnić edukatorów dorosłych w komunikacji klimatycznej?

Oferujemy edukatorom możliwość wymiany doświadczeń w zakresie komunikacji klimatycznej z osobami starszymi, czerpania inspiracji i uczenia się od siebie nawzajem. Robimy to zgodnie z koncepcją społeczności praktyków (CoP). W tym formacie edukatorzy dorosłych są nie tylko uważani za uczących się, ale są również zachęceni do wymiany pomysłów na temat komunikacji klimatycznej z osobami starszymi.

Zachęcamy do refleksji nad wcześniejszymi wzorcami działania i komunikacji, wspólnego opracowywania pomysłów na nowe podejścia i dzielenia się swoimi doświadczeniami.

Społeczności praktyków opierają się na założeniu, że uczestnicy dzielą się codziennymi problemami i jako eksperci w swoim

środowisku życia oraz pracy mogą wspólnie kreować najlepsze praktyki i współtworzyć nowe idee.

Wskazówki dla Społeczności Praktyków

W oparciu o koncepcję społeczności praktyków, partnerzy projektu w Polsce, Portugalii i Austrii wdrażają uczące się Społeczności Praktyków z edukatorami dorosłych. Opracowaliśmy te wskazówki i porady, aby przygotować się oraz podzielić się naszymi pomysłami z organizacjami i interesariuszami, którzy są zainteresowani takimi kwestiami. Wskazówki traktujemy jako ramy przedstawiające podstawowe informacje na temat koncepcji społeczności praktyków, zawierające sugestie dotyczące organizacji i projektowania tego forum wymiany.

Ważne jest jednak, aby pamiętać, że organizacje (partnerskie) są bardzo różne (np. pod względem orientacji, ustawień, grup docelowych i możliwości). Wskazówki mają na celu zachęcenie partnerów i organizacji zainteresowanych wdrożeniem formatu wymiany do znalezienia własnej drogi. Wskazówki te są żywym narzędziem, zaprojektowanym jako punkt wyjścia. Wdrożenie uczących się Społeczności Praktyków z edukatorami dorosłych i tworzenie Centrów Klimatycznych z osobami starszymi niewątpliwie zaowocuje zebraniem cennych doświadczeń. Zostaną one uwzględnione w końcowych produktach projektu, w tym w przewodnikach dotyczących komunikacji klimatycznej z osobami starszymi oraz w zbiorze metod i formatów Centrów Klimatycznych, które zostaną opublikowane jesienią 2027 roku.

„Społeczności praktyków składają się z ludzi o wspólnych zainteresowaniach, którzy współpracują, aby robić to lepiej.”²

Społeczność praktyków to grupa ludzi, których łączy wspólna troska, zestaw problemów lub zainteresowanie jakimś tematem. Spotykają się, aby realizować zarówno indywidualne, jak i grupowe cele. Społeczności praktyków często koncentrują się na dzieleniu się najlepszymi praktykami i tworzeniu nowej wiedzy w celu rozwoju wspólnej domeny praktyki zawodowej.

Cechy charakterystyczne społeczności praktyków to³:

- ⊕ **Domena:** Członkowie społeczności mają wspólną domenę zainteresowań, kompetencji i zaangażowania, która odróżnia ich od innych. Ta wspólna domena tworzy popularną płaszczyznę, inspiruje członków do uczestnictwa, kieruje ich uczeniem się i nadaje sens ich działaniom.
- ⊕ **Społeczność:** Członkowie realizują swoje zainteresowania poprzez wspólne działania, dyskusje, rozwiązywanie problemów, dzielenie się informacjami i budowanie relacji. Pojęcie społeczności tworzy strukturę społeczną umożliwiającą wspólne uczenie się. Silna społeczność sprzyja interakcjom i zachęca do dzielenia się pomysłami.

- ⊕ **Praktyka:** Członkowie społeczności są rzeczywistymi praktykami w tej dziedzinie zainteresowań i budują wspólny repertuar zasobów i pomysłów, które wykorzystują w swojej praktyce. Podczas gdy domena zapewnia ogólny obszar zainteresowania społeczności, praktyka jest konkretnym celem, wokół którego społeczność rozwija, dzieli się i utrzymuje swój rdzeń zbiorowej wiedzy

W oparciu o te cechy, społeczności praktyków:

- ⊕ zapewniają forum dla osób zainteresowanych pomaganiem sobie nawzajem w codziennych potrzebach i pytaniach;
- ⊕ opracowują i rozpowszechniają oparte na dowodach informacje na temat interesującej kwestii, najlepszych praktyk, poradników i strategii;
- ⊕ zarządzają zbiorem wiedzy, z którego mogą czerpać uczestnicy; oraz
- ⊕ tworzą przełomowe pomysły, nową wiedzę i nowe praktyki.

(2) <https://www.communityofpractice.ca>

(3) <https://www.communityofpractice.ca/background/what-is-a-community-of-practice/>

(Uczące się) Społeczności Praktyków

Zespół projektu **The Climate We Speak** zdecydował się przyjąć koncepcję społeczności praktyków. Ten format wymiany łączy ludzi, zapewnia wspólny kontekst, umożliwia dialog, stymuluje uczenie się, przechwytuje i dzieli się istniejącą wiedzą oraz zachęca do wspólnych działań.

Społeczności edukacyjne w ramach projektu **The Climate We Speak** stanowią forum dla edukatorów dorosłych i osób pracujących z osobami starszymi do dzielenia się informacjami, historiami i osobistymi doświadczeniami w zakresie komunikacji klimatycznej z osobami starszymi. Buduje to zrozumienie i wgląd. Uczestnicy są zachęceni do omawiania trudnych problemów, identyfikowania rozwiązań popularnych problemów i wyzwań oraz rozwijania nowych pomysłów i możliwości.

Nasze społeczności edukacyjne zostały zaprojektowane specjalnie z myślą o grupie docelowej edukatorów dorosłych oraz innych specjalistów i wolontariuszy pracujących z osobami starszymi. Domeną Learning Communities of Practice jest komunikacja klimatyczna z osobami starszymi. Uczestnicy badają sposoby współtworzenia znaczących dialogów klimatycznych z osobami starszymi w empatyczny i konstruktywny sposób.

W kolejnych rozdziałach przyjrzymy się, jak realizować społeczności uczące się w praktyce. Zapewniamy jasny przegląd ram formatu, opisujemy idealny i typowy proces oraz przedstawiamy zalecenia dotyczące projektowania i planowania Społeczności Praktyków uczących się. Podzielimy się również doświadczeniami ze wspólnotami edukacyjnymi realizowanymi w krajach partnerskich.

Chcesz
dowiedzieć się
więcej o koncepcji
Społeczności
Praktyków?
Zajrzyj [tutaj](#)

3)

Realizacja Uczących się Społeczności Praktyków

Kluczowe punkty

Liczba i miejsce(-a) spotkań

Otoczenie Społeczności Praktyków może być różne: spotkania mogą odbywać się online lub osobiście, w zależności od preferencji i możliwości partnerów i grup docelowych.

SPOSTRZEŻENIA Z THE CLIMATE WE SPEAK

Austriaccy partnerzy oferują uczące się Społeczności Praktyków dla edukatorów dorosłych z różnych regionów, a także z Niemiec i Szwajcarii. Najlepszym rozwiązaniem jest wydarzenie online.

Partnerzy w Portugalii uruchamiają Społeczności Praktyków z profesorami i instruktorami działającymi na Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Oeiras. W tym przypadku najlepszym sposobem na dzielenie się doświadczeniami i wymianę w kwestiach klimatycznych jest osobiste spotkanie.

W ramach projektu „The Climate We Speak” partnerzy w Polsce, Portugalii i Austrii prowadzą 3-4 społeczności edukacyjne (trwające od 1,5 do 3 godzin). Naszym celem jest dotarcie do 10-15 osób na każdym spotkaniu.

Grupa docelowa

Ogólnie rzecz biorąc, grupą docelową są edukatorzy dorosłych, którzy pracują z osobami starszymi i chcą poprawić swoje umiejętności komunikacyjne. Jednak w każdym kraju partnerskim uczestnicy mogą się różnić – w zależności od kontekstu, otoczenia i grup osób, z którymi pracuje dana organizacja partnerska.

SPOSTRZEŻENIA Z THE CLIMATE WE SPEAK

Lab60+ w Polsce współpracuje z trenerami z Climate Fresk i różnymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. Są oni przeszkoleni do pracy nad kwestiami klimatycznymi z różnymi grupami wiekowymi. Są jednak zainteresowani poprawą swoich umiejętności komunikacyjnych i dostosowaniem swojej koncepcji do grupy docelowej osób starszych.

Partnerzy z Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Oeiras w Portugalii zwracają się do profesorów i instruktorów oferujących kursy dla starszych studentów. Ta grupa docelowa jest bardzo zainteresowana i przyzwyczajona do korzystania z informacji naukowych.

W Austrii queraum i Hallo Klima! tworzą społeczności edukacyjne z (starszymi) aktywistami (np. „Omas for the Future” lub „Grandparents for the Future”), którzy są już zaangażowani w ochronę klimatu i komunikację z i dla osób starszych. Są oni zainteresowani metodami i narzędziami, które wspierają ich w rozpoczynaniu rozmów na temat klimatu.

Przeznaczenie, cele i wyniki

Informacje zwrotne od edukatorów dorosłych w naszym projekcie pokazały, że rozmowa i praca z osobami starszymi na temat kwestii klimatycznych stanowi dla nich wyzwanie. Nurtują ich pytania takie jak „Jak rozpocząć rozmowę z innymi o kwestiach klimatycznych?”, „Jak konstruktywnie i empatycznie rozmawiać z innymi o kwestiach klimatycznych?” oraz „Jak konstruktywnie reagować na pytania, wątpliwości, krytyczne stwierdzenia i różne perspektywy?”.

Jednak w środowisku uniwersyteckim kluczowe jest również przekazywanie faktów naukowych w prosty i angażujący sposób, zapewniając jak największej liczbie osób dostęp do tych informacji.

SPOSTRZEŻENIA Z THE CLIMATE WE SPEAK

Te i podobne tematy będą poruszane i omawiane w ramach Społeczności Praktyków. Chcemy, by uczestnicy czerpali korzyści z dzielenia się informacjami i najlepszymi praktykami oraz badali sposoby, w jakie można zająć się kwestiami klimatycznymi w swojej pracy z osobami starszymi.

Skład zespołu

Zasadniczo Społeczności Praktyków zwracają się do edukatorów dorosłych z popularnymi zainteresowaniami i pytaniami. Jednak skład grupy może się różnić:

- ⊕ **Heterogeniczna grupa:** Społeczności Praktyków mogą być adresowane do edukatorów i wolontariuszy, którzy pracują w różnych środowiskach i z różnymi grupami osób starszych. Uczestnicy mogą czerpać korzyści z różnych doświadczeń i środowisk reprezentowanych w grupie. Zachęca się również moderatorów do zadbania o to, by społeczności uczące się były otwarte na osoby starsze z różnych środowisk i zwracały uwagę na krzyżujące się wyzwania, przed którymi mogą stanąć, angażując się w kwestie związane z klimatem.
- ⊕ **Jednorodna grupa:** Możliwe jest również zwrócenie się do poszczególnych grup edukatorów dorosłych, którzy mają takie samo doświadczenie zawodowe lub środowisko pracy. W takim przypadku treść może być dostosowana specjalnie do tej grupy docelowej.

SPOSTRZEŻENIA Z THE CLIMATE WE SPEAK

W projekcie „The climate we speak” partnerzy stosują oba podejścia: niektóre Społeczności Praktyków skierowane są do bardziej jednorodnej grupy docelowej, takiej jak profesorowie i instruktorzy na Uniwersytecie Trzeciego Wieku. Wypróbowywane są również grupy heterogeniczne. Na przykład zaangażowani są aktywiści z różnych organizacji lub pracownicy z różnych instytucji.

Niezależnie od składu grupy, ważne jest, aby uczestnicy mieli motywację do uczestnictwa. Edmonton Regional Learning Consortium wskazuje, że ludzie muszą czuć, że czas i wysiłek włożony w spotkania da im coś w zamian i podsumowuje następujące sposoby zapewnienia wartości czasu⁴:

- ⊕ wybieranie zagadnień, które są aktualne dla wszystkich uczestników i oparte na ich codziennej pracy
- ⊕ opisywanie, w jaki sposób ich wkład będzie miał znaczenie
- ⊕ wyszczególnianie możliwości łączenia się z innymi organizacjami i rolami
- ⊕ oferowanie zasobów
- ⊕ stymulowanie zainteresowania wspólnym poszukiwaniem nowych rozwiązań.

Organizacja i zawartość

Istnieją różne podejścia w zakresie organizacji i treści. Seria społeczności edukacyjnych powinna opierać się na sobie tematycznie. Podejście jest jasne: zacznij od podstawowych informacji, a następnie skup się na poszczególnych aspektach (np. konkretnych metodach) w kolejnych sesjach. Alternatywnie, każde wydarzenie Społeczności Praktyków może być zorganizowane jako samodzielne wydarzenie. W takim przypadku każde wydarzenie koncentruje się na określonej grupie edukatorów dorosłych.

Rola moderatorów

Moderator:

- ⊕ decyduje o kierunku, składzie i wdrożeniu społeczności uczących się
- ⊕ zaprasza uczestników
- ⊕ organizuje pomieszczenia (online/ osobiście)
- ⊕ zapewnia zachęcające otoczenie do spotkań bezpośrednich (np. napoje, przekąski)
- ⊕ przygotowuje treść spotkań (np. agendę)
- ⊕ daje wkład tematyczny lub zaprasza ekspertów zewnętrznych, aby dać impuls do dyskusji
- ⊕ moderuje spotkania
- ⊕ przygotowuje dokumentację i udostępnia podsumowanie uczestnikom

(4) <https://www.communityofpractice.ca/getting-started/recruit/>

Możliwa treść

Podczas fazy badawczej projektu stało się jasne, że między innymi następujące tematy wydają się istotne dla edukatorów dorosłych w komunikacji klimatycznej z osobami starszymi:

- ⊕ **Fakty naukowe i wiarygodne źródła**
- ⊕ **Podstawy komunikacji klimatycznej**
 - grupa docelowa osób starszych
 - zasady komunikacji klimatycznej z osobami starszymi
 - jak radzić sobie z dezinformacją i oporem
- ⊕ **Interaktywne formaty i metody rozpoczynania rozmowy na tematy klimatyczne i podtrzymywania dyskusji**

Treści dla Społeczności Praktyków zawarliśmy w Zestawie Startowym, który został również opracowany w ramach projektu [The Climate We Speak](#). Jednak zakładamy, że rzeczywista treść i metody zawsze powinny być dostosowane do konkretnej grupy docelowej i otoczenia.

Dlatego w kolejnych rozdziałach będziemy bardzo ogólnie przedstawiać elementy, które mogą być istotne dla Społeczności Praktyków. Zebraliśmy również bardziej szczegółowe zalecenia dotyczące projektowania i wdrażania formatów wymiany i tworzenia wspólnych sieci.

Elementy Społeczności Praktyków

Tak może wyglądać (Ucząca się) Społeczność Praktyków. Oto typowy proces: spotkanie Społeczności Praktyków może trwać od 1,5 do 2 godzin (online) i do 3 godzin (twarzą w twarz) i składa się z następujących elementów:

- ⊕ **Wprowadzenie i wzajemne poznanie się**
- ⊕ **Wkład merytoryczny**
- ⊕ **Wymiana wiedzy i doświadczeń**
- ⊕ **Wnioski i perspektywy**
- ⊕ **Zakończenie**
- ⊕ **Podsumowanie**

Wprowadzenie i wzajemne poznanie

Proces wprowadzenia i zapoznania potrwa dłużej, jeśli grupa spotyka się po raz pierwszy, lub krócej, jeśli członkowie już się znają. Podczas rundy wprowadzającej nawiąż kontakt z tematem. Wykorzystaj następujące ćwiczenia z zestawu startowego jako ćwiczenia przełamujące lody: Zwierzęta klimatyczne, Zdjęcia klimatyczne, Planeta B i Aktywność klimatyczna (patrz Zestaw startowy, rozdział 4).

Wkład merytoryczny

Wkład merytoryczny to skuteczny sposób na stymulowanie wzajemnej wymiany. Jest to krótka prezentacja (około 10-15 minut) na dany temat. Może to być również klip filmowy, zdjęcia itp.

Wymiana wiedzy i doświadczeń

Sercem Społeczności Praktyków jest wymiana doświadczeń między uczestnikami, na którą należy poświęcić wystarczająco dużo czasu. Odbywa się to na dwa sposoby. Albo w kilku małych grupach, albo wspólnie w dużej grupie.

Wnioski i perspektywy

Na koniec spotkania moderator podsumuje omawiane treści, w tym przedstawi perspektywy przyszłych spotkań i działań.

Sprawdź

Co uczestnicy wynoszą ze spotkania? Co jeszcze chcą powiedzieć? Informacje zwrotne od uczestników są przekazywane ustnie podczas sesji zwanej „jednowyrazową informacją zwrotną” lub online za pośrednictwem „wodospadu informacji zwrotnych”. W tym drugim przypadku uczestnicy piszą krótkie informacje zwrotne na czacie.

Podsumowanie

Pomocne jest, aby zespół projektowy zastanowił się nad swoimi doświadczeniami ze Społecznościami Praktyków i podsumował je na piśmie. Szablon refleksji i dokumentacji znajduje się w załączniku.

Więcej ćwiczeń na przełamanie lodów można znaleźć [tutaj](#) i [tutaj](#)

Ogólne wskazówki dotyczące spotkań online podsumowanie [tutaj](#)

Nauka polega na... : Tworzenie „momentów Aha” w formatach wymiany i webinarach

Po pierwsze, zadaj sobie pytanie:

- ⊕ **Który prowadzący warsztaty/facylitator/mówca/trener mnie inspiruje? I dlaczego?**
- ⊕ **Jaki jest mój ulubiony sposób uczenia się?**
- ⊕ **W jaki sposób najlepiej zapamiętuję?**

Jest bardzo prawdopodobne, że wszyscy będziemy mieli różne odpowiedzi na te pytania. Możemy stworzyć „Aha-moment” lub momenty wglądu tylko wtedy, gdy weźmiemy pod uwagę kilka rzeczy w naszym planowaniu różnych formatów, a mianowicie:

1. **Uczenie się dotyczy wiedzy, umiejętności ORAZ postaw.**

Maja Göpel, ekspert ds. zrównoważonego rozwoju i badaczka transformacji, przechodzi do sedna sprawy: „Chcę rewolucji edukacyjnej. Pytanie brzmi: jaki rodzaj edukacji sprostą wyzwaniom XXI wieku? Nie chodzi tylko o wiedzę, ale o kompetencje. [...] Ważne jest nie tylko to, jaką wiedzę zdobywamy, ale także jak ją zdobywamy - i jak ją wykorzystujemy, aby stać się kreatywnymi.”

Oprócz wiedzy zalecamy uwzględnienie wewnętrznych celów rozwojowych (IDG) w różnych formatach umiejętności. Ramy IDG zakładają, że wewnętrzny wymiar jest podstawowym warunkiem wyrwania się ze starych wzorców. Jeśli chcemy zmienić świat zewnętrzny, musimy stworzyć ku temu warunki w świecie wewnętrznym.

IDG to zatem umiejętności i postawy, które są wymagane do prawdziwie zrównoważonego działania. Ramy IDG dzielą kluczowe kompetencje na 5 wymiarów, a mianowicie: bycie, myślenie, relacje, współpracę i działanie, które z kolei są wspierane przez 23 umiejętności.

Nauka polega na... : Tworzenie „momentów Aha” w formatach wymiany i webinarach

Więcej informacji na temat wewnętrznych celów rozwoju można znaleźć [tutaj](#)

Na przykład uwzględnij w swoich formatach kompetencje takie jak krytyczne myślenie, perspektywa lub umiejętności komunikacyjne, a także odwaga i kreatywność. Zidentyfikuj ważne umiejętności w swoim programie nauczania i traktuj je na równi z wiedzą merytoryczną.

2. **Rozważenie różnych typów i stylów uczenia się**

Aby stworzyć „Aha-moment”, musimy wziąć pod uwagę, że ludzie uczą się w różny sposób. Różne rodzaje uczenia się to wizualne, słuchowe, imitacyjne, dotykowe, smakowe, węchowe, uczenie się przez nauczanie, praktyczne, uczenie się przez ekspertów lub komunikowanie się w grupach. Ważne jest, aby uwzględnić różne style uczenia się w jednym formacie i wdrożyć je metodycznie.

Na przykład, połącz warsztaty z obrazami (komiksami, krajobrazami, zdjęciami...) lub muzyką, aby przemówić do ludzi, którzy lubią uczyć się widząc lub słysząc. Można też przynieść coś do powąchania lub posmakowania. Bądź kreatywny, kierując swoje treści do różnych typów uczniów.

Nauka polega na... : Tworzenie „momentów Aha” w formatach wymiany i webinarjach

3. Pomyśl o celu, treści, metodzie i możliwościach technicznych.

Najpierw pomyśl o celu, w tym o celu edukacyjnym dla uczestników. Cel edukacyjny oznacza - co zmieni się u uczestników po zakończeniu szkolenia? Drugim krokiem jest dostosowanie treści do celów edukacyjnych. Po trzecie, wymyśl metodę, która pasuje do celu uczenia się, grupy docelowej i treści. Pomyśl o różnych typach uczenia się i wymyśl różne metody. Na koniec sprawdź, czy Twój plan jest zgodny z możliwościami technicznymi na miejscu. Jeśli przygotowałeś prezentację PPT, będziesz potrzebować projektora, laptopa, ewentualnie kabla HDMI itp. Lub jeśli chcesz pokazać utwór muzyczny lub fragment filmu, na miejscu muszą znajdować się odpowiednie głośniki.

Dlaczego taka kolejność? Najważniejsze jest, aby najpierw osiągnąć cel. Popularnym błędem jest to, że odkrywamy metody i techniki - ale nigdy nie używamy ich tylko dlatego, że jest to przyjemne!

4. Ludzie lubią uczyć się z opowieści

Ludzie myślą w (klasycznych) opowieściach. Społeczeństwo jest tak przesiąknięte opowieściami, że prawie niemożliwe jest rozpoznanie, gdzie zaczyna się rzeczywistość, a kończy historia. Jest 12 razy bardziej prawdopodobne, że zapamiętamy fakt, jeśli jest on opakowany w historię.⁵

Postaw się w sytuacji swojej grupy docelowej i poproś o ich historie na określone tematy, np. jak zmieniło się ich środowisko, przyroda, pogoda w ostatnich dziesięcioleciach; co zauważyli i jak to na nich wpłynęło. To prowadzi nas do punktu 5.

5. Praktyczny przekaz jest szczególnie istotny

Zadaj sobie pytanie: W jaki sposób uczestnicy mogą przełożyć wiedzę o formatach na swoją codzienną praktykę? Czy istnieją codzienne odniesienia? Jaka wiedza jest istotna dla uczestników? Uczestnicy sami są ekspertami w zakresie realiów swojego życia. Jeśli nie możesz samodzielnie ustalić praktycznego odniesienia, poproś uczestników, aby określili, w jaki sposób dzielona wiedza współgra z ich rzeczywistością i priorytetami. Co jest dla nich istotne, w jakim stopniu i w jakim celu?

(5) Źródła: Heath, Chip and Dan, 2007: „Made to Stick: Why Some Ideas Survive and Others Die“

5)

Przykłady i doświadczenia partnerów *The Climate We Speak*

Naszym celem jest inspirowanie i wspieranie zainteresowanych czytelników w tworzeniu własnych społeczności praktyków. Z dumą dzielimy się konkretnymi przykładami społeczności uczących się zrealizowanych w krajach partnerskich. Partnerzy zastanowili się nad swoimi doświadczeniami i są teraz gotowi podzielić się wskazówkami i sztuczkami.

Uczące się Społeczności Praktyków – Portugalii

1. Informacje ogólne

Czas trwania sesji: 1 godzina

Nazwa LCoP/Temat: Komunikacja klimatyczna z osobami starszymi – konstruktywna, istotna dla codziennego życia i motywująca

Lokalizacja/Format: osobiście, w siedzibie USO

Uczestnicy/Role: W sumie wzięło udział 20 uczestników, wszyscy na emeryturze, reprezentujący takie dziedziny jak ekonomia, doradztwo państwowe, edukacja, administracja publiczna i funkcje miejskie.

2. Cele i struktura

Celem LCoP było zaangażowanie uczestników w dialog, przekazanie podstawowych informacji na temat komunikacji klimatycznej oraz wymiana praktycznych doświadczeń. Staraliśmy się również wzbudzić zainteresowanie dalszą wymianą informacji i wspólnymi działaniami. Na początku spotkania zespół projektowy i zarząd USO przedstawili się i

nakreślili cel seminarium. Następnie omówiono skuteczne sposoby komunikowania się na temat zmian klimatycznych. Zespół projektowy przygotował również dokumentację, która zostanie przesłana uczestnikom.

3. Wyniki

LCoP dostarczyło cennych spostrzeżeń na temat skutecznej komunikacji klimatycznej i zaangażowania społeczności. Uczestnicy podkreślili znaczenie interaktywnych, partycypacyjnych formatów, które aktywnie angażują seniorów i inne zainteresowane strony. Sesje wykazały, że małe, ukierunkowane grupy sprzyjają pogłębionemu dialogowi i dzieleniu się wiedzą, a wspólne tworzenie działań wzmacnia zaangażowanie uczestników. W opiniach podkreślono również potrzebę zapewnienia jasnych, przystępnych materiałów i regularnych aktualizacji w celu utrzymania zaangażowania. Ogólnie rzecz biorąc, LCoP wykazały, że wspólne, iteracyjne podejście ma zasadnicze znaczenie dla budowania świadomości klimatycznej, niwelowania różnic pokoleniowych i udoskonalania strategii rozpowszechniania informacji. W ramach LCoP połączenie dzielenia się pomysłami i osobistymi doświadczeniami okazało się bardzo skuteczne. Ta wspólna wymiana sprzyjała wzajemnej nauce, wzmocniła zaangażowanie społeczności i wzbogaciła dyskusję na temat kwestii klimatycznych.

4. Refleksja i ocena

Opinie uczestników, zebrane za pomocą ankiety, były bardzo pozytywne. Wielu z nich podkreślało trafność tematu, chwaliło przekazane informacje i doceniało możliwość

nawiązania kontaktów z profesjonalistami z tej dziedziny.

„Z niecierpliwością czekamy na rozpoczęcie transgranicznego dialogu; klimat jest kwestią ponadgraniczną”.

„Zmotywowani i pełni energii dzięki ożywionej wymianie poglądów i inspiracji”.

„Doceniono skupienie się nie tylko na faktach, unikając typowych dyskusji typu „ja robię to, a ty robisz tamto”.

Uczące się Społeczności Praktyków – Austria

1. Informacje ogólne

Czas trwania sesji: 2 godziny

Lokalizacja/Format: online za pośrednictwem Zoom

Nazwa LCoP/Temat: Jak możemy czuć się pewniej w dyskusjach na temat klimatu?

Uczestnicy/role: 26 interesariuszy z Austrii i Niemiec zajmujących się pracą na rzecz społeczności lokalnych i rozwojem miast, administracją publiczną, opieką zdrowotną i społeczną, instytucjami społecznymi, badaniami naukowymi i społeczeństwem obywatelskim.

2. Cele i struktura

Społeczność praktyków ds. uczenia się (LCoP) miała na celu wspieranie dialogu między podmiotami pracującymi z osobami starszymi i na ich rzecz poprzez oferowanie praktycznych wskazówek dotyczących przygotowań do rozmów klimatycznych oraz dzielenie się doświadczeniami w otwartej, sprzyjającej atmosferze.

Po przedstawieniu się uczestnicy skorzystali z ankiet Zoom, aby zastanowić się nad tym, co chcą osiągnąć w dyskusjach na temat klimatu i co pomaga im czuć się pewnie. Marianne Dobner (Hallo Klima!) przedstawiła inspirujący wkład na temat „Fakty, cele i postawa”, a następnie wykorzystano interaktywne narzędzia, takie jak ankiety, wymiana poglądów w małych grupach i pytania na czacie. Wszystkie uwagi zostały podsumowane i przekazane uczestnikom po zakończeniu sesji.

3. Wyniki

Połączenie wiedzy eksperckiej i interaktywnych metod stworzyło żywą atmosferę sprzyjającą uczestnictwu, która zachęcała do wzajemnego uczenia się i sprawiała, że uczestnicy czuli się wysłuchani.

4. Refleksja i ocena

Wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za wsparcie techniczne zapewniło sprawny przebieg spotkania i pozwoliło wszystkim skupić się na treści. Interaktywne podejście okazało się bardzo skuteczne, sprzyjając otwartej wymianie poglądów i współpracy. Po zakończeniu spotkania udostępniono dokumentację

i prezentacje, a nieobecni uczestnicy byli na bieżąco informowani, aby wzmocnić ciągłość działań.

Opinie były bardzo pozytywne – uczestnicy podkreślali ciepłą moderację, inspirujący i przystępny format oraz wzbogacające dyskusje w małych grupach.

„Wymiana doświadczeń w małych grupach była bardzo wzbogacająca. Już nie mogę się doczekać kolejnego webinarium”.

„Bardzo ważne i przyjemne warsztaty!”

„Bardzo dziękuję za urocze prowadzenie oraz otwartą i interaktywną formę”.

„Bardzo dziękuję za wszystkie wypowiedzi, poruszyły mnie!”

Uczące się Społeczności Praktyków – Polska

1. Informacje ogólne

Czas trwania sesji: 2 godziny

Nazwa LCoP/Temat: Narracje dotyczące klimatu

Lokalizacja/Format: online za pośrednictwem Zoom

Uczestnicy/Role: W sumie wzięło udział dziesięć osób: starsi aktywiści i przedstawiciele Senior Economy Bank oraz rad seniorów w Polsce.

2. Cele i struktura

Celem LCoP było nawiązanie dialogu z liderami rad seniorów w Polsce, a także z aktywistami, którzy tworzą strategiczne działania dla tej grupy docelowej. Dyskutowaliśmy o tym, jak sprawić, by narracja klimatyczna znów stała się interesująca dla grup seniorów. Celem spotkania było zainicjowanie dalszej wymiany informacji, omówienie wspólnych działań i przełożenie ich na działania lokalnych grup. Odbyliśmy otwartą dyskusję na temat tego, jak różnią się doświadczenia seniorów związane z działaniami na rzecz klimatu i jak różni się ich zainteresowanie tymi działaniami. Spotkanie miało formę otwartej dyskusji.

3. Wyniki

Grupa starszych aktywistów z rady seniorów w Polsce chętnie podzieliła się swoimi przemyśleniami na temat działań promujących ochronę środowiska. Uzgodniliśmy, że LAB60+ będzie regularnie informować o postępach projektu, aby promować wiedzę na temat metod edukacji klimatycznej wśród wszystkich aktywnych członków rad seniorów w Polsce.

4. Refleksja i ocena

Format wymiany okazał się cenną platformą dla działań komunikacyjnych oraz dzielenia się wiedzą i doświadczeniem. Ze względu na duże zainteresowanie i pozytywne opinie planowane są kolejne spotkania i regularne aktualizacje dotyczące projektu.

1. Informacje ogólne

- ⊕ Data i czas trwania sesji:
- ⊕ Nazwa CoP / Temat:
- ⊕ Lokalizacja / Format (osobiście, online, hybrydowo):
- ⊕ Uczestnicy / Role:

2. Cele & struktura

- ⊕ Cel(e) sesji:
(Jaki był cel tego spotkania?)
- ⊕ Krótki opis struktury / zastosowanych metod:
(Agenda. Jakie narzędzia lub metody zostały zastosowane?
Jakieś konkretne formaty lub działania?)

3. Wyniki

- ⊕ Spostrzeżenia / wnioski:
(Co wspólnie zrozumieliśmy, wyjaśniliśmy lub przemyśleliśmy?
Jakieś nowe spostrzeżenia, informacje, współpraca?)
- ⊕ Decyzje/Umowy:
(Co zostało uzgodnione? Jakie są następne kroki?)

4. Refleksja i ocena

- ⊕ Co zadziało dobrze?
(Co przyczyniło się do jakości sesji?)
- ⊕ Co mogło pójść lepiej?
(Jakieś wyzwania, kwestie techniczne lub słabości metodologiczne?)
- ⊕ Co chcemy przenieść na następną sesję CoP?
(Pod względem metod, treści lub organizacji?)
- ⊕ Wyciągnięte wnioski, sugestie lub życzenia dotyczące kolejnych spotkań?
- ⊕ Informacje zwrotne od uczestników?

Druk

The Climate We Speak to projekt realizowany w ramach programu Erasmus+ (Partnerstwa na rzecz współpracy, edukator dorosłych) od grudnia 2024 do listopada 2026 roku. Projekt jest realizowany przez pięć organizacji partnerskich:

- ⊕ queraum. cultural and social research, Austria
(European Coordination)
<https://www.queraum.org/en>
- ⊕ Hallo Klima!, Austria
<https://halloklima.at>
- ⊕ LAB60+, Polska
<https://lab60plus.pl/>
- ⊕ Universidade Sénior de Oeiras, Portugalia
<https://www.usoeiras.pt>
- ⊕ AGE Platform Europe, Europa/Belgia
<https://www.age-platform.eu>

Projekt: Verena Blöchl

the-climate-
we-speak.eu